

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

Wijziging van het Besluit minimumloon en minimumvakantiebijslag in verband met het stapsgewijs afbouwen van de inhoudingsmogelijkheid op het minimumloon voor de betaling van huisvestingskosten.

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Deze wijziging is van belang voor (1) werkgevers en huisvesters die huisvesting aanbieden aan werknemers en de huisvestingskosten bekostigen via een inhouding op het minimumloon en voor (2) werknemers, in de praktijk veelal arbeidsmigranten, die via een inhouding op het minimumloon huisvestingskosten betalen.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Onder andere de Nederlandse Arbeidsinspectie (hierna: de Arbeidsinspectie), werkgeversorganisaties, werkgevers, huisvesters, vakbonden, Netwerk Sleutelpersonen Arbeidsmigranten¹, het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO), de keurmerken Stichting Normering Flexwonen (SNF) en Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF), de Vereniging Huisvesting Arbeidsmigranten (VHA).

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Belanghebbenden hebben hun ervaringen en inzichten over de inhoudingsmogelijkheid gedeeld met het ministerie van SZW in de **Verkenning inhoudingen op het minimumloon ten behoeve van huisvesting en zorg**.² Op basis van deze verkenning heeft de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voorliggend besluit genomen. Sociale partners (werkgeversorganisaties en vakbonden) zijn via de Stichting van de Arbeid geïnformeerd over de totstandkoming van het politieke besluit.

¹ In dit netwerk zijn sleutelpersonen verenigd, personen die dagelijks in aanraking komen met EU-arbeidsmigranten. De deelnemers omvatten voornamelijk organisaties die directe hulpverleners aan arbeidsmigranten en bijvoorbeeld zorg- en welzijnsorganisaties die zich richten op arbeidsmigranten. De sleutelpersonen komen met veel arbeidsmigranten in contact en kunnen zo de ervaringen en signalen die van belang zijn voor beleid overbrengen. Het netwerk heeft als doel het ophalen bij arbeidsmigranten wat er leeft, waar zij tegenaan lopen en wat hen opvalt in Nederland; het toetsen van beleidsinitiatieven en richtingen bij arbeidsmigranten om daarmee goede aansluiting te realiseren en de inzichten mee te nemen in de advisering van de bewindspersoon; het onder de aandacht brengen van initiatieven en informatie vanuit de (rijks)overheid die arbeidsmigranten kunnen helpen en breder onder de doelgroepen moet worden verspreid.

² Kamerstukken 29 861, nr. 156.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

In 2023 en 2024 is een verkenning uitgevoerd naar de inhoudingsregeling op het Wettelijk minimumloon (WML).³ In deze verkenning is de werking van de regeling beoordeeld; hoe de regeling werd ervaren door partijen, of de regeling de werknemer daadwerkelijk hielp en of er eventuele ongewenste effecten waren van de regeling.

In principe zijn alle inhoudingen op het wettelijk minimumloon (WML) verboden in 2017 door de Wet Aanpak Schijnconstructies (WAS). Als uitzondering hierop is het wel mogelijk gemaakt voor werkgevers om werknemers, in de praktijk met name arbeidsmigranten, te helpen bij het verkrijgen van huisvesting door de betaling van de kosten door middel van een inhouding op het WML toe te staan. De toenmalige gedachte was dat voor arbeidsmigranten die voor het eerst naar Nederland komen, het kan helpen als zij ondersteuning krijgen bij het regelen van belangrijke zaken als huisvesting en zorg. Deze regeling is bedoeld om werkgevers te faciliteren. Zodat werkgevers bijdragen aan goede huisvesting voor werknemers, met name arbeidsmigranten, met bepaalde kwaliteitsstandaarden. Door deze regeling hebben werkgevers geen incassorisico's voor deze kosten.

Uit de verkenning werd duidelijk dat de inhoudingsmogelijkheid ertoe leidt dat werkgevers actief bijdragen aan huisvesting voor arbeidsmigranten. Arbeidsmigranten worden hierdoor tot op zekere hoogte ontzorgd.

Maar uit de verkenning volgen ook nadelen van de regeling. Bij toepassing van de inhoudingsmogelijkheid vinden in de praktijk soms misstanden plaats. De inhoudingsmogelijkheid wordt in bepaalde gevallen als verdienmodel gebruikt. De inhoudingsmogelijkheid kan worden gebruikt om zoveel mogelijk kosten te verhalen op arbeidsmigranten. Ook zorgt de inhoudingsmogelijkheid voor een vergrootte afhankelijkheidsrelatie tussen werknemer en werkgever.

Misstanden

Er zijn misstanden ten aanzien van het maximale inhoudingspercentage. Zo geeft de regeling de mogelijkheid om maximaal 25% in te houden op het (bruto) WML van de desbetreffende werknemer. Hierbij plegen werkgevers soms onafhankelijk van de daadwerkelijke kwaliteit van de huisvesting de maximale inhouding. Dit terwijl de hoogte van de huurprijs normaliter afhankelijk is van de kwaliteit, oppervlakte, locatie en voorzieningen van de woonruimte en gepercipieerde schaarste van huisvesting. Ook kan het zijn dat er bij werknemers die meer dan het WML verdienen een hoger bedrag ingehouden wordt, boven op het WML-gedeelte van het loon. Dit terwijl de kwaliteit van sommige huisvesting die prijs niet zou rechtvaardigen. Dit zijn onwenselijke situaties.

Er zijn misstanden ten aanzien van de minimale kwaliteitsstandaarden van de huisvesting. Zo ziet de Arbeidsinspectie als bijvangst op de controle van de randvoorwaarden van de inhoudingsmogelijkheid dat werkgevers bedden, kamers en panden verhuren waarvan de kwaliteit te wensen overlaat. Ook komt de Arbeidsinspectie praktijksituaties tegen waarin fluctuerende huurprijzen worden gerekend of waarin standaard het maximum van 25% van het WML wordt ingehouden ongeacht de grootte en kwaliteit van de woonruimte.

³ Kamerstukken 29 861, nr. 156.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Misstanden bij sommige werkgevers die werknemers – met name arbeidsmigranten – huisvesting aanbieden. Terwijl die werkgevers gebruikmaken van de inhoudingsmogelijkheid op het minimumloon voor huisvesting. De voorwaarden van de inhoudingsmogelijkheid worden in sommige gevallen niet op de juiste manier toegepast en misbruikt. Dit leidt tot misstanden die niet horen.

De inhoudingsmogelijkheid kan leiden tot ongewenste afhankelijkheid en een verdienmodel

De afhankelijkheid en misstanden kunnen groter worden door de vermenging tussen werkgever en huisvester. Als een werknemer diens baan verliest dan is er een groot risico dat, indien de huisvesting betaald werd via een inhouding op het minimumloon, de werknemer ook diens huisvesting kwijtraakt.

Op het moment dat werkgevers wél maximaal inhouden volgens de voorwaarde van de inhoudingsmogelijkheid maar daarvoor niet de gewenste kwaliteit van huisvesting bieden aan de werknemer dan is er sprake van een ongewenst verdienmodel.

De Arbeidsinspectie is van mening is dat de inhoudingsregeling werkgevers een financiële prikkel geeft om arbeidsmigranten in dienst te nemen in plaats van in Nederland wonende werkenden. Aan de huisvesting van arbeidsmigranten kunnen werkgevers verdienen, aan de huisvesting van mensen die al een huis in Nederland hebben niet, geeft de Arbeidsinspectie aan.⁴ Dit zorgt er in de praktijk voor dat werkgevers de huisvesting van arbeidsmigranten als verdienmodel kunnen zien, als onderdeel van de packagedeal van werk, woning en vervoer. Dit leidt tot situaties als veel arbeidsmigranten per kamer en per woning. Allemaal legaal en binnen de wet, maar wel een ongewenste prikkel. Voor werkgevers ontbreken incassorisico's. Werkgevers kunnen ook huisvesting aan hun buitenlandse werknemers aanbieden zonder inhoudingsregeling.

Vakbond FNV ziet de inhoudingsmogelijkheid als een verdienmodel voor werkgevers die ervoor zorgt dat arbeidsmigranten afhankelijk zijn van hun werkgever voor huisvesting. Hierbij wordt de kwaliteit geminimaliseerd en worden de kosten gemaximaliseerd.

⁴ Hierbij merken sociale partners op dat er ook Nederlandse werknemers zijn die in een bedrijfswoning wonen en waarvan de werkgever inhoudt op het minimumloon of via beslaglegging huisvesting via werkgever laten betalen.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Zowel accurate cijfers over het aantal werkgevers dat gebruikmaakt van de inhoudingsregeling als cijfers over eventuele misstanden en misbruik ontbreken. De Arbeidsinspectie en vakbonden signaleren misstanden.

De Arbeidsinspectie geeft over de aard en omvang van de misstanden het volgende aan. Omdat het gaat om heimelijke gedragingen van werkgevers is er per definitie geen volledig zicht op de precieze aard en omvang van de problematiek. Wel zijn er eerste schattingen over de omvang door de Arbeidsinspectie gepubliceerd in de Nalevingsmonitor eerlijk werk⁵. Dit is een tussenrapport. Sowieso dienen deze schattingen met de nodige voorzichtigheid te worden gebruikt. Het is net zo belangrijk ook kwalitatieve bevindingen uit de praktijk mee te wegen; de aard van de problematiek. De Arbeidsinspectie schat in dat bij 5% van de vestigingen in Nederland sprake is van overtredingen van de WML (bron: Nalevingsmonitor Eerlijk werk). Van deze 5% betreft 3% een onterechte inhouding op de WML, dus voor huisvesting én zorg. Er zijn 470.000 vestigingen in Nederland. Vanwege het noodzakelijk betrouwbaarheidsinterval⁶ schat de Arbeidsinspectie in dat er maximaal circa 3300 vestigingen in Nederland zijn waar onterechte inhoudingen plaatsvinden.

Naast overtredingen van de randvoorwaarden (1. Volmacht 2. Certificaat voor kwaliteit 3. Max. 25% van persoonlijke minimumloon) komen uit de verkenning misstanden naar voren, die weliswaar niet de drie randvoorwaarden overtreden, maar wel onwenselijk zijn. Deze zijn echter niet in cijfers te vatten. Het gaat om de volgende misstanden:

- Structureel ongeacht de kwaliteit van de huisvesting, de maximale inhouding van 25% plegen.
- De Arbeidsinspectie ziet bijvoorbeeld ook verhuur van bedden. Prijs en kwaliteit zijn niet gekoppeld. De Arbeidsinspectie en FNV zien hierdoor een verdienmodel.
- Maximaal inhouden van het bedrag boven het minimumloonniveau. Dit is niet gereguleerd of gemaximeerd door de inhoudingsregeling.
- De werknemer weet niet waarvoor hij/zij/hen tekent bij de schriftelijke volmachtverlening.
- Buiten de maximale inhouding via de loonstrook worden nog extra cash-betalingen gevraagd.
- De Arbeidsinspectie ziet dat de afhankelijkheid en misstanden groter worden door de vermenging tussen werkgever en huisvester. Als werknemers hun baan kwijtraken bij hun werkgever dan raken ze in sommige gevallen ook al snel hun huisvesting kwijt als de huisvestingskosten via een inhouding op het WML aan de huisvester bekostigd wordt. Sommige werknemers, veelal arbeidsmigranten, raken dan dakloos. De afhankelijkheid van de werkgever wordt zo vergroot.

De inhoudingsmogelijkheid draagt anderzijds ook weer bij aan het voorkomen van problemen met huurbetaling en huisuitzetting:

- Doordat de huurkosten worden ingehouden op het loon heeft de werkgever geen debiteuren en incassorisico's voor de inning van de huur. Sociale partners gaven aan dat voordat de inhoudingsmogelijkheid bestond het voor kwam dat werknemers schulden opbouwden door het niet (tijdig) betalen van de huur.
- Doordat de werkgever minder incassorisico's heeft zijn werkgevers sneller geneigd huisvesting aan te bieden. Werkgevers hebben meer garantie dat zij de investering van huisvesting op eigen terrein terugverdienen.
- Door de Wet Goed Verhuurderschap mag het arbeidscontract niet gekoppeld zijn aan het huurcontract, dat moeten losse contracten zijn. Daardoor wordt voorkomen dat arbeidsmigranten bij beëindiging van het arbeidscontract ook meteen hun huis uit moeten.
- Sociale partners hebben in sommige cao's, zoals de uitzend-cao, afspraken gemaakt waardoor arbeidsmigranten na beëindiging van het arbeidscontract nog vier weken in hun huis mogen blijven wonen. Per 1 januari 2025 hebben sociale partners afgesproken een prijskwaliteitssysteem in te voeren. Daarmee kan niet zomaar het maximale ingehouden worden zonder minimale kwaliteit te bieden.

⁵ [Eerlijk werk in Nederland | Rapport | Nederlandse Arbeidsinspectie](#)

⁶ Het betrouwbaarheidsinterval is 0% tot 0,7%. Dit maakt dat er bij maximaal 0,7% van de 470.000 vestigingen onterechte inhoudingen plaatsvinden.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Het huidige beleid wordt hieronder beschreven. Zie voor de bevindingen van de evaluatie door de Verkenning sub a, b en c in paragraaf 1 ("Wat is het probleem?").

In principe zijn alle inhoudingen op het wettelijk minimumloon (WML) verboden in 2017 door de Wet Aanpak Schijnconstructies (WAS). Als uitzondering hierop is het wel mogelijk gemaakt voor werkgevers om werknemers, in de praktijk met name arbeidsmigranten, te helpen bij het verkrijgen van de elementaire voorzieningen huisvesting en zorg door de betaling van de kosten door middel van een inhouding op het WML toe te staan.

De toenmalige gedachte was dat voor arbeidsmigranten die voor het eerst naar Nederland komen, het kan helpen als zij ondersteuning krijgen bij het regelen van belangrijke zaken als huisvesting en zorg. Deze regeling is bedoeld om werkgevers te faciliteren. Zodat werkgevers bijdragen aan goede huisvesting voor werknemers, met name arbeidsmigranten, met bepaalde kwaliteitsstandaarden. Door deze regeling hebben werkgevers geen incassorisico's voor deze kosten.

Aan de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting zijn voorwaarden gesteld. De huidige voorwaarden voor de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting zijn:

a. Er moet door de werknemer vooraf via een schriftelijke volmacht toestemming worden gegeven aan de werkgever om uit het minimumloon van de werknemer betalingen te verrichten voor de kosten voor huisvesting. De werknemer kan deze volmacht te allen tijde herroepen.

b. Het bedrag voor de inhouding is gelimiteerd - tot enkel de kosten voor huisvesting - én gemaximeerd op het WML-gedeelte van het loon. Voor huisvesting mag maximaal 25 procent van het (bruto) WML verdiend door de desbetreffende werknemer worden ingehouden. Dit bedrag is opgebouwd uit 25 procent van het voor de werknemer geldende minimumloon. Onder de kosten voor huisvesting worden de huurprijs, de kosten voor nutsvoorzieningen met een individuele meter en de servicekosten verstaan.

c. De huisvesting moet van een woningcorporatie zijn of gecertificeerd zijn door te voldoen aan huisvestingsnormen uit een cao (in de praktijk is dat met een keurmerk van Stichting Normering Flexwonen of Agrarisch Keurmerk Flexwonen). Dit keurmerk moet in de cao van de gebonden werkgever opgenomen zijn. Uit een bescheiden moet blijken dat de huisvesting gecertificeerd is. Hiermee wordt beoogd een minimum kwaliteitsgarantie voor de huisvesting te bieden.

Artikel 7: 626 Burgerlijk Wetboek schrijft voor dat het ingehouden bedrag zichtbaar moet zijn op de loonstrook.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

In het geval van de nuloptie blijft de inhoudingsmogelijkheid bestaan. Werknemers kunnen werkgevers via een schriftelijke volmacht toestaan onder voorwaarden in te houden op het minimumloon verdiend door de betreffende werknemers om huisvestingskosten te laten betalen.

De misstanden die opkwamen in de verkenning blijven zonder overheidsinterventie bestaan. De misstanden benadelen werknemers. Dit zijn vaak kwetsbare werknemers, in de praktijk veelal arbeidsmigranten. Zij kunnen vaak moeilijk opkomen voor hun eigen rechten. Bovendien bevinden zij zich vaak in een afhankelijkheidspositie van hun werkgever en/of huisvester. Daarom moet de overheid optreden als zij misstanden constateert die deze, veelal kwetsbare, groep arbeidsmigranten treft.

Overigens bestaat het risico dat na dit voornemen tot overheidsinterventie bestaande misstanden kunnen voortduren.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

De stapsgewijze afbouw van de inhoudingsmogelijkheid heeft twee doelen.

Ten eerste beëindigt het een verdienmodel dat kan ontstaan door inhouden op het WML. Op dit moment staat de inhoudingsmogelijkheid werkgevers toe om standaard 25% in op het WML-gedeelte van het loon in te houden. Terwijl dit in de praktijk niet altijd wordt gerechtvaardigd door de geboden kwaliteit van de huisvesting. Het is niet de bedoeling een dergelijk verdienmodel in de hand te werken. Door stapsgewijze afbouw van de inhoudingsmogelijkheid zal de werkgever het incassorisico krijgen bij het aanbieden van huisvesting aan een werknemer. Dit verkleint het mogelijke verdienmodel van een werkgever die huisvesting aanbiedt aan een werknemer.

Ten tweede vermindert het de afhankelijkheid tussen werknemer en werkgever. Op dit moment kan door de inhoudingsmogelijkheid ongewenste afhankelijkheid van de werknemer van diens werkgever ontstaan. Zeker op het moment dat de werknemer de betekenis van de schriftelijke volmacht niet kent of zich niet bewust is dat met het afgeven van de schriftelijke volmacht huisvestingskosten worden ingehouden op het WML. Door afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting worden arbeid en huur strikter gescheiden.

Deze maatregel heeft tot slot tot doel dat de werknemer de vrije beschikking krijgt over het volledige WML. Het is vervolgens aan de werknemer om vrijelijk te beslissen hoe hij dit loon besteedt.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Doel 8 van de SDG's: 'Eerlijk werk'.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Grofweg zijn er twee aangrijpingspunten. Ten eerste de voorwaarden van de inhoudingsmogelijkheid aanpassen. Om zo te proberen misstanden te voorkomen en aan te pakken. Ten tweede de inhoudingsmogelijkheid geheel te verbieden. Om zo te voorkomen dat misstanden optreden door toepassing van de inhoudingsmogelijkheid.

b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Er is nagedacht over het aanpassen van de voorwaarden van de inhoudingsmogelijkheid:

1. Beperk gebruik van de inhoudingsregeling in de tijd (bijv. 6 maanden)
Deze mogelijkheid beperkt het gebruik van de inhoudingsmaatregel in de tijd. Dit kan voor een periode van 6, 12, 18 tot 24 maanden. Het is aannemelijk dat arbeidsmigranten na een dergelijke periode besluiten langer in Nederland te blijven en daarmee ook zelfstandig op zoek te gaan naar woonruimte.

2. Stel nadere eisen aan de huurprijs
Er kan worden onderzocht in hoeverre het mogelijk is de huurprijs te maximaliseren en in hoeverre dit de arbeidsmigrant effectief helpt. Zo kan worden gedacht om de inhoudingsmogelijkheid alleen toe te staan als er huur(prijs)bescherming is. In de uitzendsector hebben sociale partners in de nieuwe CAO een Prijskwaliteitssysteem (PKS) ontwikkeld dat de huurprijs maximaliseert, gerelateerd aan de kwaliteit. De regeling zou het gebruik van dit PKS nader kunnen verplichten. Dit systeem lijkt op het WoningWaarderings-Stelsel voor Onzelfstandige woningen (WWSO).

3. Beperk het gebruik voor alleen seizoenswerk
Er kan bekeken worden in hoeverre je de inhoudingen alleen nog toestaat voor seizoenswerk.

4. Beperk het gebruik alleen in bepaalde sectoren
Deze mogelijkheid beperkt het gebruik tot bepaalde sectoren. Als blijkt dat in bepaalde sectoren veel misstanden voorkomen (denk bijvoorbeeld aan de vleessector, distributiecentra), dan kan je beargumenteren dat werkgevers niet 'beloond' mogen worden met het in stand houden van een regeling die hen verder helpt.

5. Beperk het gebruik alleen wanneer sprake is van direct dienstverband
Deze mogelijkheid laat slechts inhoudingen toe bij arbeidsmigranten die direct in dienst genomen worden. Dus niet bij uitzendconstructies.

Daarnaast is nagedacht over het geheel verbieden van de inhoudingsmogelijkheid:

6. Geheel verbieden van de inhoudingsmogelijkheid.
De mogelijkheid voor werkgevers om huisvestingskosten in te houden op het WML verdwijnt. Werkgevers mogen daardoor niet langer kosten voor huisvesting betalen door in te houden op het wettelijk minimumloon.

Daarbij kan worden nagedacht over een termijn van afschaffing:

6a. Zo snel mogelijk afschaffen

6b. Overgangstermijn voor afschaffing

c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

Aanpassen van de voorwaarden van de inhoudingsmogelijkheid:

1. Beperk gebruik van de inhoudingsregeling in de tijd (bijv. 6 maanden)

Dit faciliteert werkgevers om hun werknemers op de korte termijn te helpen aan huisvesting. Dit kan arbeidsmigranten die pas in Nederland zijn ontzorgen. Ongewenste afhankelijkheid op de langere termijn door de inhoudingsmogelijkheid kan beperkt worden. Het is echter de vraag wat er na deze 6 maanden gebeurt. Het is moeilijk voorstelbaar dat er na die periode ook daadwerkelijk huisvesting bij een andere huisvester wordt gezocht/gevonden, zonder dat problemen zich voordoen.

2. Stel nadere eisen aan de huurprijs

Dit voorkomt dat er maximaal wordt ingehouden zonder dat de kwaliteit zich daartoe verhoudt. Dit kan het verdienmodel verkleinen. Hiermee kan ongewenste afhankelijkheid echter blijven bestaan.

3. Beperk het gebruik voor alleen seizoenswerk

Dit faciliteert werkgevers om seizoenswerkers huisvesting aan te laten bieden. Dit voorkomt dat de inhoudingsmogelijkheid in de praktijk gebruikt wordt voor permanente huisvesting. Dit voorkomt dat de afhankelijkheid van de werknemer van de werkgever die onder andere door de inhoudingsmogelijkheid wordt gecreëerd, permanent wordt. Ook het verdienmodel kan dan beperkt worden.

4. Beperk het gebruik alleen in bepaalde sectoren

Dit biedt de mogelijkheid om sectoren waarin veel misstanden zijn rondom de huisvesting van arbeidsmigranten uit te sluiten van het toepassen van de inhoudingsmogelijkheid.

5. Beperk het gebruik alleen wanneer sprake is van direct dienstverband

Dit biedt de mogelijkheid om werkgevers te belonen als zij werknemers, arbeidsmigranten, direct in dienst nemen. Werkgevers worden hierdoor gestimuleerd werknemers vast in dienst te nemen.

Geheel verbieden van de inhoudingsmogelijkheid:

6. Geheel verbieden van de inhoudingsmogelijkheid.

Dit voorkomt dat misstanden optreden rondom de toepassing van de inhoudingsmogelijkheid. Het verdienmodel door de inhoudingsmogelijkheid verdwijnt. Ook ongewenste afhankelijkheid door de inhoudingsmogelijkheid verdwijnt.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

1. Beperk gebruik van de inhoudingsregeling in de tijd (bijv. 6 maanden)

Voordelen:

- Sluit aan bij de logica achter de regeling. We ondersteunen arbeidsmigranten die nieuw in Nederland zijn met het zoeken van huisvesting.
- Na een periode van 6 maanden (of langer) kan eigenlijk niet meer gesproken worden van de noodzaak tot het ontzorgen van de arbeidsmigrant bij het vinden van huisvesting wegens tijdelijke arbeid. Een inhoudingsregeling past daar dan minder bij.
- Een afbakening in de tijd zorgt ervoor dat arbeidsmigranten gestimuleerd worden om zelfstandig in Nederland een leven op te bouwen.
- De afhankelijkheid is slechts een beperkte periode aanwezig.

Nadelen:

- Huisvesters kunnen niet weten of arbeidsmigranten al eerder in Nederland hebben verbleven bij andere huisvesters, omdat zij dat niet kunnen terugzien in registraties.
- Arbeidsmigranten kunnen bij herhaling voor een korte duur bij nieuwe huisvesters opnieuw 6 maanden huur betalen.
- Kan ertoe leiden dat huisvesters arbeidsmigranten na 6 maanden niet langer huisvesten, zonder dat iemand huisvesting geregeld heeft.

2. Stel nadere eisen aan de huurprijs

Voordelen:

- Huisvesting kan niet langer voor een hogere prijs aangeboden worden dan passend is bij de kwaliteit.
- Sociale partners hebben het PKS ontwikkeld om bij te dragen aan misstanden rondom huisvesting arbeidsmigranten. Met deze optie wordt aangesloten bij iets wat sociale partners hebben ontwikkeld.

Nadelen:

- Andere huisvesters hebben zich (nog) niet gecommitteerd aan het PKS.
- VRO ziet overlap met het WWSO en is ook al bezig om huurprijsbescherming voor arbeidsmigranten (wetsvoorstel om de huurbescherming van arbeidsmigranten te verbeteren) ook via dat systeem mogelijk te maken.

3. Beperk het gebruik voor alleen seizoenswerk

Voordelen:

- Een seizoen is in potentie tijdelijk en daarmee kan je een beperking inrichten.

Nadelen:

- Ook arbeidsmigranten die niet alleen voor één seizoen komen, hebben het voordeel om ondersteund te worden in hun eerste maanden; dat geldt niet alleen voor personen die maar één seizoen komen.
- Een harde afbakening wat wel en niet seizoenswerk is zal lastig te maken en te handhaven zijn; met name malafide partijen zullen deze regels oprekken en maximaal benutten.
- Er zijn veel gevallen bekend van personen die ieder seizoen ergens anders werken. Daarmee is het wederom lastig handhaven. Je kan dan beter kijken naar afbakening in de tijd en daarop controleren.
- Er is een risico dat er extra wordt ingezet op tijdelijk werk om de inhoudingsmogelijkheid te morgen blijven gebruiken.

4. Beperk het gebruik alleen in bepaalde sectoren

Voordelen:

- Je kan inperking gebruiken als stok achter de deur richting sectoren om arbeidsmigranten beter te behandelen.

Nadelen:

- Het is niet altijd helder af te bakenen in welke sector iemand werkt.
- Leidt tot een ongelijk speelveld tussen sectoren.
- Dit vereist keuzes over welke sectoren die zou betreffen.

5. Beperk het gebruik alleen wanneer sprake is van direct dienstverband

Voordeel:

- Je stimuleert minder flexibiliteit op de arbeidsmarkt.

Nadeel:

- De inhoudingsregeling lijkt voornamelijk door uitzenders gebuikt te worden. Door die eruit te laten heeft de regeling weinig waarde meer.

6. **Geheel verbieden van de inhoudingsmogelijkheid.**

Voordelen:

- Beperking van de afhankelijkheid van de werknemer van de werkgever.
- Complexiteitsreductie van toezicht en handhaving.
- De aard en omvang van de problematiek is structureel en aanzienlijk. Afschaffing is een structurele aanpak van deze structurele problematiek.
- Werkgevers kunnen ook zonder inhoudingsmogelijkheid goede huisvesting aan hun werknemers bieden. Zij hoeven daarvoor niet afhankelijk te zijn van een overheidsregeling die werkgevers faciliteert.
- Werknemers kunnen principieel zélf volledig beschikken over hun minimumloon.

Nadelen:

- Er wordt geen toezicht meer gehouden op de voorwaarden van de inhoudingsmogelijkheid. Het zicht op inhoudingen op het loon kan verdwijnen. Sommige partijen verwachten dat deze nog wel zullen plaatsvinden maar zonder dat het op de loonstrook staat en zonder dat de Arbeidsinspectie hierop controleert.
- Er is onder werkgeversorganisaties en een aantal vakbonden draagvlak voor de regeling. Omdat de voordelen zwaarder zouden wegen dan de nadelen.
- Bij arbeidsmigranten met een laag doenvermogen zijn er in sommige gevallen op termijn risico's zoals dakloosheid.
- Afschaffing kan op gespannen voet staan met de grotere verantwoordelijkheid die werkgevers geacht worden te nemen bij de huisvesting van arbeidsmigranten, zoals in het Hoofdlijnenakkoord en Regeerprogramma staat.
- Afschaffing kan een negatief effect hebben op de keurmerken voor huisvesting (SNF, AKF) die nu wijdverspreid zijn. Mede dankzij de voorwaarde om bij toepassing van de inhoudingsmogelijkheid een keurmerk te moeten hebben. Alleen de cao verplicht dan nog het gebruik van de keurmerken.

Daarbij kan worden nagedacht over een termijn van afschaffing:

6a. Zo snel mogelijk afschaffen

Voordeel:

- Nieuw beleid wordt zo snel mogelijk in gang gezet.

Nadeel:

- De praktijk heeft weinig/geen tijd om zich aan te passen aan het nieuwe beleid.

6b. Afschaffing op termijn, mogelijk met een overgangstermijn.

Voordelen:

- Werkgevers en huisvesters krijgen de tijd zich aan te passen aan de nieuwe situatie.
- Door dit stapsgewijs te doen kunnen betrokkenen langzaam wennen aan de nieuwe situatie.
- Al ingezet beleid om de huisvesting van arbeidsmigranten te verbeteren, krijgt de tijd om zich te ontwikkelen.

Nadeel:

- Nieuw beleid wordt niet zo snel mogelijk in gang gezet.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Een aantal toetsen worden of al uitgevoerd of nog in gang gezet:

- Handhaafbaarheidstoets door de Arbeidsinspectie.
- Toetsing van het wijzigingsvoorstel door de Raad van State (RvS).

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het naar verwachting geen omvangrijke gevolgen voor de regeldruk heeft.

De uitkomsten van deze toetsen zullen te zijner tijd openbaar gemaakt worden.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het voorstel?

Uiteindelijk is afgewogen en besloten geen extra voorwaarden te stellen aan de inhoudingsmogelijkheid in de WML. Omdat deze de uitvoering complexer maken en naar verwachting weinig effectief zullen zijn. Het faciliteren van een mogelijk verdienmodel zou blijven bestaan. Evenals ongewenste afhankelijk door de werknemer van de werkgever. De misstanden zouden in dat geval niet worden opgelost. Daarom is niet gekozen voor opties 1 tot en met 5.

Uiteindelijk is door een politiek besluit besloten de inhoudingsmogelijkheid af te schaffen (optie 6).

Hierbij is gekozen om de inhoudingsmogelijkheid op termijn te laten afschaffen (optie 6b) met een overgangstermijn. Op die manier krijgen werkgevers en huisvesters de tijd om zich aan te passen aan de nieuwe situatie. In de overgangstermijn wordt elk kalenderjaar het maximale inhoudingspercentage geleidelijk afgebouwd. Zo krijgen werkgevers geleidelijk meer incasso-risico bij het aanbieden van huisvesting via de inhoudingsmogelijkheid.

Op dit moment mag 25 procent van het (bruto) WML verdiend door de desbetreffende werknemer worden ingehouden ten behoeve van kosten voor huisvesting. Met deze wijziging wordt het maximale inhoudingspercentage voor huisvesting stapsgewijs afgebouwd met elk jaar 5 procentpunt. Per 1 januari 2030 zal dit inhoudingspercentage uiteindelijk op 0 procent uitkomen, waarmee de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting in 2030 wordt afgeschaft.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);

Het voorstel wordt als doeltreffend en effectief beschouwd.

Alternatieve opties, zoals de beschreven opties 1 tot en met 5 onder paragraaf 3b, worden als beperkt effectief beschouwd. De Wet Aanpak Schijnconstructies (WAS) verbood in 2017 alle inhoudingen op het WML. Vanuit het principe dat een werknemer zelf beschikt over het minimumloon. De overheid heeft een uitzondering daarop mogelijk gemaakt. Die uitzondering leidt echter tot misstanden. Die misstanden worden met aanpassing van de regeling onvoldoende verholpen. Ook leidt aanpassing tot meer regeldruk voor werkgevers en huisvesters. Daarnaast worden toezicht en handhaving complexer. Bovendien is het onzeker of de alternatieve opties het gewenste effect zullen hebben. Misstanden kunnen dan namelijk nog steeds optreden door toepassing van de inhoudingsmogelijkheid. Deze opties zouden vooral 'symptoombestrijding' zijn.

Het is dan doelmatiger en het meest eenvoudig om hierop te reageren door het afschaffen van die uitzondering. Dit voorkomt effectief dat misstanden optreden door toepassing van de inhoudingsmogelijkheid. Zodat de werknemer weer meer beschikking krijgt over het minimumloon. Gehele afschaffing is een structurele oplossing van de problemen die bij toepassing van de inhoudingsmogelijkheid optreden.

Het uiteindelijke besluit betreft een politiek besluit. Het wordt niet als proportioneel geacht om van dit politieke besluit af te wijken.

- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));

Dit besluit wordt op handhaafbaarheid getoetst door de Arbeidsinspectie. Het Adviescollege toetsing Regeldruk (ATR) voert een toets uit op regeldrukeffecten.

- brede maatschappelijke impact?

Met dit besluit tot stapsgewijze afbouw en afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid worden niet alle problemen rondom het aanbieden van huisvesting aan werknemers door werkgevers opgelost. Het kabinet vindt het belangrijk dat werkgevers verantwoordelijkheid blijven nemen voor kwalitatief goede huisvesting voor hun werknemers.

Al ingezet beleid kan bijdragen aan het mitigeren van de effecten van de stapsgewijze afbouw en afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid. De inzet is om te zorgen voor goede kwaliteit van de huisvesting en voor huur(prijs)bescherming. Op deze wijze wordt goede huisvesting voor kwetsbare werknemers gerealiseerd. Zonder onnodig een wettelijke regeling in stand te houden die afhankelijkheid tussen werknemer en werkgever in de hand werkt. Dat bevordert gelijkheid tussen inwoners in Nederland, in lijn met het advies van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten genaamd 'Geen tweederangsburgers'.

Bij afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid voor huisvesting en om de kwaliteit van de huisvesting, de huurprijs en de huurbescherming voor arbeidsmigranten te kunnen borgen, moet aan een viertal zaken gedacht worden.

- Woningaanbod voor arbeidsmigranten

Werkgevers krijgen zonder automatische inhouding op het loon mogelijk meer incassorisico's. Werkgevers zullen hiermee mogelijk minder snel geneigd zijn huisvesting aan te bieden aan arbeidsmigranten. Hierdoor is er een risico dat het aanbod voor huisvesting daalt en de prijzen voor huisvesting stijgen. Daarnaast is er een behoefte aan nieuwe huisvesting voor arbeidsmigranten.

Het kabinet erkent dat op de huidige arbeidsmarkt en huurmarkt de werkgever een rol heeft bij passende huisvesting voor arbeidsmigranten die zij in dienst hebben. De werkgever kan een bemiddelde rol spelen. Dit moet echter niet leiden tot een afhankelijkheidsrelatie waar misbruik van kan worden gemaakt.

Om te zorgen voor de beschikbaarheid van meer tijdelijke huisvesting, wil dit kabinet onder andere bevorderen dat medeoverheden meer ruimte laten voor huisvesting op het eigen terrein van de werkgever. Het Rijk vindt het van belang dat gemeenten bij het opstellen van omgevingsplannen bekijken hoe huisvesting van arbeidsmigranten op eigen terrein mogelijk kan worden gemaakt en verkent de mogelijkheden om gemeenten hiertoe te stimuleren. Het wetsvoorstel 'Versterking regie volkshuisvesting' moet leiden tot meer grip op hoeveel, waar en voor wie wordt gebouwd. Met de inwerkingtreding van deze wet gaan gemeenten een volkshuisvestingsprogramma opstellen, waarbinnen ook specifieke aandacht moet zijn voor de woonbehoefte voor aandachtsgroepen, zoals arbeidsmigranten. Verwacht wordt dat gemeenten de opgave in regionaal verband afstemmen, en in het volkshuisvestingsprogramma ook het aandeel van de woonbehoefte van arbeidsmigranten in de woningbouwregio waartoe de gemeente behoort opneemt.

- Gevolgen voor arbeidsmigranten

Door een apart huurcontract met een aparte factuur (inclusief storeringsmogelijkheid van een automatische incasso), krijgen arbeidsmigranten in potentie zelf meer zicht en grip op de huisvestingskosten waardoor de afhankelijkheid van de werkgever minder groot kan worden. Bij afschaffing is het echter de vraag of alle arbeidsmigranten in staat zullen zijn om effectief voor de eigen rechten op te komen. Bijvoorbeeld als de kwaliteit en/of de prijs van de huisvesting niet proportioneel is. Een werknemer, waaronder een arbeidsmigrant, moet zonder inhouding op het minimumloon huisvesting regelen. Flankerend beleid dat rekening houdt met dit beperkte doenvermogen van een groep arbeidsmigranten is dus hoe dan ook belangrijk.

Het project Work in NL, wat betere ondersteuning (waaronder ook juridische ondersteuning) regelt voor arbeidsmigranten, is een belangrijke stap hierin.⁷ In dat project zijn ook (onafhankelijke) huisvestingspartijen betrokken. Op die manier worden arbeidsmigranten geholpen bij het regelen van huisvesting in Nederland.

In het scenario dat arbeidsmigranten hun huisvesting verliezen en dakloos raken, moeten we als overheid snel optreden. Daarmee helpen we de kwetsbare, dakloze arbeidsmigrant en voorkomen we dat de situatie erger wordt. Met de uitvoering van het Plan van Aanpak kwetsbare dakloze EU-burgers zetten we hier in samenwerking met gemeenten en betrokken instanties op in.⁸

- Huurbescherming voor arbeidsmigranten

Bij de huisvesting van arbeidsmigranten wordt vaak gebruik gemaakt van een huurovereenkomst ten behoeve van gebruik dat 'naar zijn aard van korte duur' is. Met een dergelijk huurcontract heeft de huurder geen huurbescherming bij beëindiging van de huur. Daarmee is er een risico dat arbeidsmigranten hun huisvesting verliezen. Zodra zij hun baan verliezen en de huur niet meer kunnen betalen. Het kabinet wil de huurbescherming en huurprijsbescherming van arbeidsmigranten verbeteren. Daarom komt er een wetsvoorstel om de huurbescherming van arbeidsmigranten te verbeteren.

- Minimumkwaliteit garanderen

Het is belangrijk dat de kwaliteit van huisvesting voor arbeidsmigranten verbeterd wordt. Met de huidige bouwregelgeving bestaat een basisnorm voor de kwaliteit van huisvesting in het algemeen. Door de Wet goed verhuurderschap kan er een verhuurdervergunning worden afgegeven voor verhuur aan arbeidsmigranten. Hierdoor kunnen eisen gesteld worden. Zoals het maximaal aantal personen aan wie verhuurd mag worden. Of de voorzieningen die aanwezig moeten zijn voor het bereiden van voedsel en voldoende hygiëne.

Daarnaast bestaan er private keurmerken zoals SNF en AKF met een kwaliteitsnorm voor huisvesting. Die in de praktijk voor arbeidsmigranten gebruikt worden. Werkgevers die gebonden zijn aan een cao moeten na afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid nog steeds gebruikmaken van een keurmerk als de betreffende cao dat voorschrijft. Voor werkgevers die arbeidskrachten ter beschikking stellen, geldt dat zij na de inwerkingtreding van de Wet toelating terbeschikkingstelling arbeidskrachten (Wtta) een keurmerk moeten toepassen bij het voorzien van huisvesting.⁹ Op de aanwezigheid van dit keurmerk wordt toezicht gehouden vanuit het normenkader van de Wtta. Op bovenstaande manieren wordt het bestaansrecht en de werking van de keurmerken gecontinueerd.

⁷ Kamerstukken II, 2023/24, 29 861, nr. 125.

⁸ [Plan van Aanpak kwetsbare dakloze EU-burgers | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

⁹ De verplichting om aan te sluiten bij een huisvestingskeurmerk geldt niet indien die betreffende huisvesting wordt aangeboden door een woningbouwvereniging, toegelaten als bedoeld in artikel 19, eerste lid van de Woningwet.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

De effecten zijn onzeker. Dit hangt af van hoe werkgevers reageren op de verandering van financiële prikkels. Werkgevers krijgen door afschaffing van de inhoudingsmogelijkheid meer incassorisico's. Daardoor zullen werkgevers mogelijk minder snel geneigd zijn huisvesting aan te bieden aan arbeidsmigranten. Malafide werkgevers kunnen proberen te verdienen door alsnog hoge kosten voor huisvesting te rekenen en de verwachting is dat dit dan meer aan het zicht zal worden onttrokken. Bijvoorbeeld door arbeidsmigranten te dwingen om kosten te pinnen en af te rekenen, of door ondoorzichtige contracten. Het kan zijn dat het afschaffen van de inhoudingsmogelijkheid vooral de wijze waarop huisvestingskosten worden betaald, verandert. Verhuurders zullen als alternatief de huisvestingskosten via een automatisch incasso innen nadat het loon is uitbetaald. De onderliggende problematiek die plaatsvindt bij huisvesting voor arbeidsmigranten is daarmee dan nog niet opgelost.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Periodieke monitoring aan de hand van gesprekken met betrokkenen in de praktijk, zoals sociale partners, werkgevers en huisvesters. Dit wordt nader vormgegeven naar aanleiding van gesprekken met de praktijk.